

१। माके । २। मासक्यां स्त्री राजनि० शमरभेदे च स्त्री
मेदि० गौरा० डीप् । ३। पीतचन्दने शब्द० ।
माकरी स्त्री मकरस्य तत्स्वरविककाद्यस्य इयम् अच् । म-
करश्चितरविककावे तदारब्धमासमासस्य शुक्लसप्तम्यां
“तन्मे रोगञ्च शोकञ्च माकरी हन्तु सप्तमी” ति० त० ।
माच्च स्मृहायां स्वा० पर० सक० सेट् इदित् । माङ्गति अभा-
ङ्गीव ।
माच्चि(क्षी)क न० मक्षिकाभिः सम्भृत्य कृतम् अण् पु०
वा दीर्घः । १। मधुनि अमरः । तत्तुल्यपुष्पे उपधातुभेदे
२। स्वर्णमाक्षिके श्रोत्र्यमाक्षिके च राजनि० । [राजनि० ।
माक्षिकज न० माक्षिकाज्जायते जन-ङ । विक्रयके (मोम)
माक्षिकफल पु० माक्षिकमिव मधुरं फलमस्य । मधुनारिकेके
राजनि० ।
माच्चि(क्षी)कमर्करा स्त्री इत० मधुजाते अण्भेदे राजनि०
मामध पु० मगधदेशे भवः अण् । १। जेतजीरके मेदि० २। स्मृति-
पाठके अमरः कृतिमायां वैश्याजाते श्वर्णसहस्रभेदे
(माट) च । ३। युष्मिकायां ५। पिप्पल्यां स्त्री मेदि० डीप् ।
६। छल्लैलायां ७। गर्गरायां शब्द० ८। भाषाविशेषे च
स्त्री हेमच० । ९। मगधदेशजाते ति० ।
मागधखारिका स्त्री लीलावत्युक्ते खरिकाभेदे ।
माघ पु० मघानक्षत्रयुक्ता पौर्णमासी अण् डीप् माघी नाम
मासे पुनरच् । वैशाखधिके १। एकादशे चान्दे माघे ।
२। तत्पौर्णमास्यां स्त्री डीप् ३। शिशुपालमधकाव्ये
४। तत्कर्त्तरि च पु० । “तावद्वा भारवेभौति यावन्माघस्य
नोदयः” इत्युद्धटः ।
माघ्य न० माघे भवं यत् । कुन्दपुष्पे अमरः ।
माङ्गल्य न० मङ्गलमेव, मङ्गलाय कृतं वा अण् । १। मङ्गले
२। मङ्गलसाधने च । [बतायाम् राजनि० ।
माङ्गल्याही स्त्री माङ्गल्यमर्हति अर्ह-अच् । त्रायभाषा-
माक्षिका स्त्री मच-एवुङ् । १। अम्बहायां राजनि० । २। मचि-
कायाञ्च त्रिका० ।
माञ्छिष्ठ न० मञ्छिष्ठया रक्तमण । १। रक्तवर्णे २। तद्वति ति०
माठर पु० मन-अरन् ठान्तादेशः ततः स्त्रार्थे अण् स्त्र्यस्य
परिपार्श्वं मठति मठ-अरण वा । स्त्र्यस्य १। परिपार्श्व-
विकेकभेदे अमरः । २। व्यासे मेदि० । ३। विप्रे हेमच० ।
४। शौण्डिके डि० कौ० ।
माण(न)क न० मा-अकच् णुट् सृट् वा । अनामक्यति
मन्दभेदे “हरिश्चा माण(न)कं कचुः” नवपमिकीतो ।

माणव पु० मनोरथत्वं अण् अत्यार्थे णत्वम् । १। अत्यथ्यको
मनुष्ये शब्द० । स्त्रार्थे क । तत्तार्थे हारभेदे च हेम० ।
माणवीन ति० माणवस्येदम् अण् । बालकसम्बन्धिनि ।
माणव्य न० माणवानां समूहः यत् । बालकसमूहे ।
माणिक्य न० मणिरिव कायति कै-क स्त्रार्थे अण् । (माणिक)
१। रक्तवर्णे रत्नभेदे, २। तद्गोपिकायां स्त्री हेमच० ।
माणिक्यन्ध(मन्य) न० मणिक्यन्ध(मन्य) पर्वते भवः अण् ।
सैन्धवस्य अमरः ।
मातङ्ग पु० स्त्री० मातङ्गस्य सुनेरयम् अण् । १। गजे अमरः ।
२। शिरातजातिभेदे स्त्रियां डीप् । ३। जैनभेदे पु० हेमच० ।
४। दधमहाविद्याभेदे स्त्री डीप् ।
मातङ्गमकर पु० मातङ्ग इव मकरो जलजन्तुः । महा-
मत्स्यभेदे राजनि० ।
मातरपितृ स्त्री हि० व० माता च पिता च इन्द्रे मातृवां
मातरादेशः । मातापितोः । पक्षे मातरानङ् ।
मातापितृ तयोरर्थयोः हि० व० ।
मातरिश्मन् पु० मातरि आकाशे अथति वर्जते श्वि-कनिन्
डिङ् अलुक् । वाकी अमरः । [रन्ध्रधारयो अमरः ।
मातलि पु० मातं वाति ला-क मातृस्तस्याफन्तम् इज् ।
माता स्त्री मा-अतच् । जननीम् । “विश्वेश्वरीं विश्वमाताम्”
इति इगीतवः । [स्तवपत्न्यां स्त्री गौरा० डीप् ।
मातामह पु० मातः पिता मातृ-डामह । १। मातः पितरि
मातुल पु० मातृभ्राता मातृ-डुलच् । १। मातृभ्रातरि अमरः
२। तत्पत्न्यां वा डीप् वा आलुक् च । मातृभ्राता मातृभी
मातृभा च । मद-अण्-उलच् पु० । दक्ष तः ।
३। धूसूरे ४। ग्रीहिभेदे ५। मदनहृषे च मेदि० । ६। स्वर्णभेदे हेम० ।
मातुलपुत्रक न० मातृस्य पुत्रस्य पुत्र इव कायति कै-
क । १। धूसूरे अमरः । इत० स्त्रार्थे क । २। मातृस्य भ्राते ।
मातुलाहि पु० मातुल इवाहिः । मातृभ्राते कर्णे अमरः ।
मातुलङ्ग पु० मातुलं गच्छति मम-अकच् डिङ् पु० । १। जी-
पूरे भरतः । २। मधुकुट्टाम् स्त्री रत्नमा० । स्त्रार्थे क ।
३। जीजपूरे अमरः ।
मातृ ति० मा-अच् । १। प्रमाणकर्त्तरि २। परिमाणकर्त्तरि
३। जीवे ४। आकाशे च मातरिश्म । मातासौ मातरः ।
मा-ट । “माञ्छी माहेश्वरी चण्डी वाराही वैष्णवी
तथा । कौमारी चैव चाक्षुषा चर्चिकेत्यष्ट मातरः”
इत्युक्ते १। शिवसहचरीभेदे । २। जनन्याम् ३। भूमौ दधिभूतो
शब्द० । ४। अम्बहायां हेमच० । ५। रेवत्याम् अमरः १। स्त्री